

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 226
§ 366

27.05.2019
30.09.2019

Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehys vuosille 2020–2022 ja talousarvion laadintaohjeet

1793/02.02.00.00/2019

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 226

Valmistelija: talousjohtaja Anna-Kristiina Järvi,anna-kristiina.jarvi@salo.fi,
02 778 2201

Kuntalain (110 §) mukaan valtuuston on hyväksyttävä talousarvion yhteydessä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma, jonka ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2021–2022 taloussuunnitelma vuosien strategiset linjaukset perustuvat valtuuston 16.4.2018 § 48 hyväksymään strategiaan ja siitä luotuihin valtuuston tuloskortteihin. Palvelualuekohtaiset tuloskortit käsitellään talousarvioprosessiin yhteydessä samoin kuin palvelualueiden keskeiset tavoitteet ja toimintariskit. Kaupunginvaltuusto hyväksyy myös kuntalain edellyttämät konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Raami vuodelle 2020 on laadittu kestävän talouden periaatteella. Vuosikate on yhtä suuri kuin poistot eli talous on tasapainossa. Investointien omarahoitus on mahdollisimman korkea. Uutta velkaa otetaan vain, jos maksuvalmius sitä edellyttää.

Kehys on laadittu vuoden 2019 muutetun talousarvion ja nykyisen palvelutoiminnan perusteella ottaen huomioon Kuntaliiton verotulo- ja valtionosuusennusteet. Kuntaliiton arvion mukaan valtionosuudet kasvavat ensi vuodelle huomattavasti, josta ei ole olemassa vielä päätöksiä. Kehyksessä ei ole huomioitu valtionosuuksia täysimääräisesti ennusteen mukaisena. Verotuloennusteet on arvioitu Kuntaliiton ennusteen mukaisena.

Palkkaratkaisut vuodelle 2020 ei ole vielä tiedossa ja sopimuskausi päättyy 31.3.2020. Tässä vaiheessa kehys on laadittu vuoden 2019 ennusteen mukaisena lisättyinä 1,0 % palkankorotusprosentilla. Henkilöstökulujen

kasvuun vaikuttavat myös vuonna 2020 kilpailukyky sopimukseen liittyvä lomarahojen 30 % leikkauksen päätyminen. Raamiin pääseminen edellyttää vapaaehtoisten säästötoimien jatkamista ja vastuullista rekrytointia.

Talousarviokehystä tarkennetaan syyskuussa ennen lautakuntien lopullisia ehdotuksia Kuntaliiton tarkennettua omia ennusteitaan ja silloin tiedossa olevien palkkaratkaisujen myötä.

Laadintaohje, valtuuston tuloskortit ja lautakunta-kohtainen raami ovat liitteenä.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan valmisteluohjeen ja lautakunta-kohtaiset raamit sekä lähettää ne lautakunnille tiedoksi ja noudatettaviksi.

Kaupunginhallitus päättää, että lautakunnilta pyydetään talousarviovalmistelun pohjaksi näkemystä niistä toimenpiteistä, joilla lautakunta pysyy raamissa. Toimenpiteet käsitellään raamin tarkistuksen yhteydessä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Päätös:

Merkittiin, että talousjohtaja Anna-Kristiina Järvi oli kokouksessa asiantuntijana selostamassa asiaa.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 30.09.2019 § 366

Valmistelija: talousjohtaja Anna-Kristiina Korhonen,
anna-kristiina.korhonen@salo.fi, 02 778 2201

Kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 27.5.2019 § 226 Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehystä vuosille 2020–2022 ja talousarvion laadintaohjeita.

Kaupunginhallitus päätti, että talousarviokehystä tarkennetaan syyskuussa ennen lautakuntien lopullisia ehdotuksia sekä lautakunnilta pyydetään talousarviovalmistelun pohjaksi näkemystä niistä toimenpiteistä, joilla lautakunta pysyy raamissa. Toimenpiteet käsitellään raamin tarkistuksen yhteydessä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Talousarvioraamin tarkistamisen ohjearvoiksi otettiin vuoden 2019 valtuuston hyväksymä lisätalousarvio, jonka se hyväksyi kokouksessaan 9.9.2019 § 112. Tämän lisäksi on laskettu nettokasvu nykyisellä palvelurakenteella ja arvioitu tämän hetkisten tietojen perusteella verotulot ja valtionosuudet.

Toimintatulot

Toimintatulojen lisäys 1,3 miljoonaa euroa eli 1,4 %, joka pitää sisällään arvion vuoden 2019 aikana tehdyistä taksojen tarkastuksista ja korotuksista.

Toimintamenot

Toimintamenot kasvavat 6,8 miljoonaa euroa eli 1,7 % verrattuna muutettuun talousarvioon. Suurin kasvu liittyy henkilöstökustannuksiin.

Kunta-alan työehtosopimukset päättyvät maaliskuussa 2020, joten tässä vaiheessa ei ole tiedossa tulevan vuoden palkkaratkaisuja. Henkilöstökuluissa varaudutaan 2,5 % korotukseen verrattuna tämän vuoden ennustettuun henkilöstökustannukseen. Kuluvana vuonna henkilöstökustannukset ovat ylittäneet talousarvion, joten vertailutiedoksi tulee ottaa todelliset tämän vuoden arvioidut henkilöstökustannukset. Arvioitu korotuksen kustannusvaikutus koko kaupungin tasolla on noin 4,0 milj. euroa.

Perusteet erikoissairaanhoidon kustannukseksi vuodelle 2020 on otettu VSSHP:n ilmoittamasta jäsenkuntien maksuosuuksista. Salon kaupungille ilmoitettu korotus erikoissairaanhoidon kustannuksiin on 2,1 %. Erikoissairaanhoidon kustannukset vuodelle 2020 ovat arvioitu 73,6 milj. euron suuruisiksi. Tämän hetken tasaerälaskutuksen mukaan erikoissairaanhoidonkustannus vuodelle 2019 on 73,1 milj. euroa, mutta lopullinen kustannus selviää vastaa helmikuussa 2020.

Palvelujen ostot kokonaisuutena (ml. erikoissairaanhoido) kasvavat 1,3 miljoonaa euroa eli 0,7 % ja aineet ja tarvikkeet pysyvät kuluvan vuoden tasolla.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot on laskettu nykyisellä kunnallisveroprosentilla. Kuntaliitto on julkaissut syyskuun alussa viimeisimmän verotuloennusteen. Kuntaliiton ennuste on vuodelle 2020 196,1 milj. euroa. Ottaen huomioon viimeiset kaksi erittäin alhaista verokertymävuotta ja tiedossa oleva tulorekisterin ja verokorttiudistuksen epävarmuus, raamin mukainen verotuloarvio on laadittu noin 3,9 miljoonaa euroa alhaisempaan kuin kuntaliiton ennuste. Kunnallisverokasvuksi on arvioitu 2,9 % verrattuna vuoden 2019 kuntaliiton ennusteeseen. Verotulot ovat arvioitu yhteensä 192,2 milj. euron suuruisiksi, kun ennuste tälle vuodelle on 187,2 milj. euroa.

Valtionosuudet perustuvat Kuntaliiton syyskuussa tehtyyn ennusteeseen. Maan hallitus päätti aikaistaa kunnille maksettavan kertaluonteisen 237 milj. euron valtionosuuksien maksatusta ensi vuodelta tälle vuodelle. Valtionosuudet ovat arvioitu yhteensä 115,2 milj. euron suuruisiksi, jossa on lisäystä 7,4 milj. euroa. Verotulot ja valtionosuudet kasvavat yhteensä nettona 5,2 miljoonaa euroa.

Talousarvioraamin 2020 kustannustason muutos toimintakatteen osalta on yhteensä 5,5 milj. euroa muutettuun talousarvioon 2019 verrattuna.

Yhteenveto talousarvioaraamin perusteista verrattuna kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon:

1. Toimintatuottojen lisäys 1,4 %, 1,3 milj. euroa
2. Toimintamenojen lisäys 1,7 %, 6,8 milj. euroa
3. Verotulojen vähennys, 1,1 %, 2,2 milj. euroa
4. Valtionsuoksien lisäys, 6,9 %, 7,4 milj. euroa
5. poistot arvioidaan vuoden 2019 tasolle

Rahoituskulut- ja tuotot arvioidaan vuoden 2019 tasolle johtuen alhaisesta korkotasosta vielä vuonna 2020.

Näillä edellä mainituilla muutoksilla raamituloslaskelman toimintakate tulee olemaan 305,1 milj. euroa ja vuosikatteeksi jää 1,5 miljoonaa euroa, joka ei riitä poistojen kattamiseen. Poistojen jälkeen raamin tulos on 14,5 miljoonaa euroa alijäämäinen ja poistoeron muutoksen jälkeen 13,9 milj. euroa alijäämäinen.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalain 110 § mukaan, jos kunnan taseeseen on kertynyt alijäämiä, se tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talousarviossaan päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Mikäli kunnan talous ei ole tasapainossa, voidaan kuntalain mukaan käynnistää arviointimenettely. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräajassa.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kaupungin taseen ylijäämä on 14,1 miljoonaa euroa. Tämän hetkisten uusien verotuloennusteiden ja päätetyn lisätalousarvion valossa tilikauden tulos saattaa päätyä alijäämäiseksi noin 20,0 miljoonaa euroa. Talouden ennusteeseen liittyy vielä epävarmuutta, johon vaikuttavat säästötoimenpiteiden vaikutukset, todelliset verokertymät ja valtionosuudet sekä erikoissairaanhoidon todelliset kustannukset loppuvuodelle.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan lautakuntaakohtaisen raamin valmistelun pohjaksi ja päättää valtuuttaa kaupunginjohtajan valmistelemaan esitykset talouden saattamiseksi tasapainoon rakenteellisilla muutoksilla siten, että vuoden 2020 tilinpäätöksen luvuilla laskettuna kuntalain 118 §:n mukaiset arviointimenettelyn edellytykset eivät täyty.

Päätös:

Merkittiin että Ilkka Uusitalo saapui kokoukseen klo 18.10 tämän asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että asiantuntijoina kokouksessa olivat talousjohtaja Anna-Kristiina Korhonen, apulaiskaupunginjohtaja Jari Niemelä,

kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannervesi ja henkilöstöjohtaja Christina Söderlund. Asiantuntijat poistuivat kokouksesta klo 19.09.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus piti kokoustaunon klo 19.09 - 19.18.